

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษารุ่นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการเที่ยววัดในจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษารุ่นนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการเที่ยววัดในจังหวัดเชียงใหม่ โดยศึกษาลักษณะของการเที่ยววัดของนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัดเชียงใหม่ โดยพิจารณาคำถามที่ใช้เพื่อค้นหาลักษณะพฤติกรรมของผู้บริโภค คือ 6Ws และ 1H ซึ่งประกอบด้วยนักท่องเที่ยวท่องเที่ยวแบบใด ท่องเที่ยวที่ไหน ท่องเที่ยวเมื่อไร ท่องเที่ยวเพื่ออะไร ท่องเที่ยวอย่างไร ใครเป็นผู้มีอิทธิพลในการตัดสินใจท่องเที่ยว สื่อประเภทไหนมีอิทธิพลในการเลือกตัดสินใจท่องเที่ยวพร้อมทั้งพิจารณาส่วนประสมทางการตลาดที่เกี่ยวข้อง รวมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้คือ นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยววัดในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษารุ่นนี้ เก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยววัดในจังหวัดเชียงใหม่ ทั้งที่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางแบบอิสระ และนักท่องเที่ยวที่เดินทางกับบริษัทนำเที่ยว โดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามการเปิดตารางกรณีไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน และเป็นการเก็บตัวอย่างในท้องถิ่นของ Seymour Sudman (1976: 87) จำนวน 330 ตัวอย่าง (กุลฑลธิ เวชสาร, 2551) เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) ตามวัดต่างๆ ในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 22 วัด เนื่องจากไม่มีเอกสารสถิติการจัดอันดับวัดนำเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษา จึงค้นคว้าจากเอกสาร สื่อสิ่งพิมพ์ ระบบสืบค้นออนไลน์และหน่วยงาน

ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วทำการจัดอันดับวัดที่มีการแนะนำนักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางมายังจังหวัดเชียงใหม่ โดยแบ่งเป็น

วัดพระอารามหลวง จำนวน 9 วัด ได้แก่ วัดพระธาตุศรีจอมทองวรวิหาร วัดเจ็ดยอด วัดเจ็ดยอดหลวงวรวิหาร วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร วัดศรีโสดา วัดสวนดอก วัดป่าดาราภิรมย์ และวัดท่าตอน ซึ่งวัดพระอารามหลวงเป็นวัดที่เก่าแก่และมีชื่อเสียง (สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเชียงใหม่, ข้อมูล ณ วันที่ 20 มีนาคม 2555)

วัดที่อยู่ในความสนใจของนักท่องเที่ยวซึ่งมีลักษณะเด่นผสมผสานหลายประการ เช่น เป็นวัดเก่าแก่ดั้งเดิม มีลักษณะพิเศษทางศิลปะ และวัดที่มีลักษณะพิเศษเป็นเอกลักษณ์ จำนวน 4 วัด ได้แก่ วัดอุโมงค์สวนพุทธธรรม วัดพันเตา วัดโลกโมฬี และวัดบุพพาราม (จิระประภา บุญพรหมและคณะ, 2549)

วัดที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จังหวัดเชียงใหม่ มีการแนะนำนักท่องเที่ยวเพื่อไปกราบสักการะวัดที่มีชื่อดินามมงคล 9 วัด และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่แนะนำ จำนวน 9 วัด ได้แก่ วัดด้ายกัย วัดหมื่นเงินกอง วัดดวงดี วัดเชียงมั่น วัดเชียงยืน วัดลอยเคราะห์ วัดชัยมงคล วัดศรีสุพรรณ และวัดพระพุทธรบาทสี่รอย (เอกสารแจกฟรี, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเชียงใหม่)

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยเก็บจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยววัดในจังหวัดเชียงใหม่ตามที่กำหนดไว้ในขอบเขตประชากร จำนวน 330 ราย ณ วัดพระธาตุศรีจอมทองวรวิหาร วัดเจ็ดยอด วัดเจ็ดยอดหลวงวรวิหาร วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร วัดศรีโสดา วัดสวนดอก วัดป่าดาราภิรมย์ วัดท่าตอน วัดอุโมงค์สวนพุทธธรรม วัดพันเตา วัดโลกโมฬี วัดบุพพาราม วัดด้ายกัย วัดหมื่นเงินกอง วัดดวงดี วัดเชียงมั่น วัดเชียงยืน วัดลอยเคราะห์ วัดชัยมงคล วัดศรีสุพรรณ และวัดพระพุทธรบาทสี่รอย

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** รวบรวมโดยการค้นคว้าหาข้อมูลจากหนังสือ บทความ วารสาร สิ่งพิมพ์ เอกสาร อินเทอร์เน็ต และงานวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ จังหวัดที่อาศัยอยู่

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการเที่ยววัดในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้คำถามที่แสดงถึงลักษณะพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย คุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ ทำให้ถึงเลือกใช้บริการ ใครมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ช่วงเวลาที่นิยมใช้บริการ การเลือกสถานที่ใช้บริการ และขั้นตอนในการตัดสินใจ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเที่ยววัด ได้แก่ ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านบุคคล ด้านลักษณะทางกายภาพ และด้านกระบวนการ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการเที่ยววัดในจังหวัดเชียงใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 และ ส่วนที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ส่วนที่ 3 ในการวัดระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ จะใช้มาตราวัด Rating Scale เป็นเกณฑ์การให้คะแนน โดยแต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ และมีเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ (กฤษทลี รื่นรัมย์, 2545) ดังนี้

ระดับความสำคัญ	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

การกำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยเพื่อทำการวิเคราะห์ผลแบ่งเป็น 5 ระดับจากช่วงค่าเฉลี่ย ดังนี้ (Cooper and Schindler, 2007: อ้างใน เอกชัย อภิศักดิ์กุล และจตุพร เลิศล้ำ, 2550)

ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.50 – 5.00	หมายถึงสำคัญมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึงสำคัญมาก
2.50 – 3.49	หมายถึงสำคัญปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึงสำคัญน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึงสำคัญน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อการเที่ยววัดในจังหวัดเชียงใหม่

ระยะเวลาในการดำเนินการ

การศึกษาครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 8 เดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2555 ถึง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2555

สถานที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยและรวบรวมข้อมูล

สถานที่ที่ใช้ในการศึกษา คือ วัดในจังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ วัดพระธาตุนครจอมทองวรวิหาร วัดเจ็ดยอด วัดเจ็ดยอดหลวงวรวิหาร วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร วัดพระธาตุดอยสุเทพราชวรวิหาร วัดศรีโสดา วัดสวนดอก วัดป่าดาราภิรมย์ วัดท่าดอน วัดอุโมงค์สวนพุทธธรรม วัดพันเตา วัดโลกโมฬี วัดบุพพาราม วัดดบภัย วัดหมื่นเงินกอง วัดดวงดี วัดเชียงมั่น วัดเชียงยืน วัดลอยเคราะห์ วัดชัยมงคล วัดศรีสุพรรณ วัดพระพุทธรบาทสี่รอย คณะมนุษยศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่